

8

🔥 **Trh s drůbeží v podkarpatském Mukačevu**
na kolárovanej fotografii z roku 1927

Téma: Podkarpatská Rus

8 Svět huculských polonin

Jaké úchvatné přírodní scenérie a výjevy ze života prostých lidí mohli spatřit turisté, kteří se ve dvacátých a třicátých letech 20. století vydávali na Podkarpátí?

22 Zbojník z Koločavy

Řada lidí je přesvědčena, že Nikola Šuhaj byl obyčejný vrah, kterého Ivan Olbracht ve svém díle nepřiměřeně zidealizoval

38 Legenda z bídy zrozená

Nespoutaná příroda Podkarpatské Rusi se stala v první polovině třicátých let autorskou múzou a „druhým domovem“ levicového spisovatele a novináře Ivana Olbrachta

50 Skanzen funkcionalismu

Na území bývalé Podkarpatské Rusi se dodnes nachází množství dokladů funkcionalistického směru, který byl v prvorepublikovém Československu velmi oblíbený

Válka a politika

31 Tam u Králového Hradce

V krajině u Hradce ležela 3. července 1866 po ránu mlha, která nasávala dým z palby tisíců pušek a kanonů. Zrovna zde vypukla rozhodující bitva prusko-rakouské války

56 Vzpouora horalů v srdci Alp

Už několik měsíců po anexi Tyrolska začali Bavoři zavádět nová opatření namířená proti tamějšímu zřízení a privilegiím. Netrvalo dlouho a Tyrolané se začali bouřit

66 Kyrys králova ochránce

Jedním z prvků užívaných proti většině ručních zbraní od antiky až do konce 19. století byla plátová ochrana trupu vojáka – kyrys

➔ **Československá dopisní známka s Gregorem Mendelem z šedesátých let minulého století**

« **Helma rakouského dragounského důstojníka**

31

44

» Milenci na vyobrazení z „Codexu Manesse“ z počátku 14. století

Věda a umění

14 Starověký počítač
Řekové díky svým astronomickým znalostem a technickým dovednostem dokázali vytvářet stroje, které po nich téměř 1 500 let nebyl nikdo schopen napodobit

16 Zázrak Západu
Na osamělém francouzském ostrůvku Mont-Saint-Michel se tyčí opevněný středověký klášter, jehož kompozice i architektura berou dech

44 Prostředí příznivé k bádání
Jak se katolická církev v 19. století stavěla k vědeckému působení vlastních kněží? Nacházel Gregor Mendel pro své výzkumy podporu u vlastních spolubratří?

46 Exhumace otce genetiky

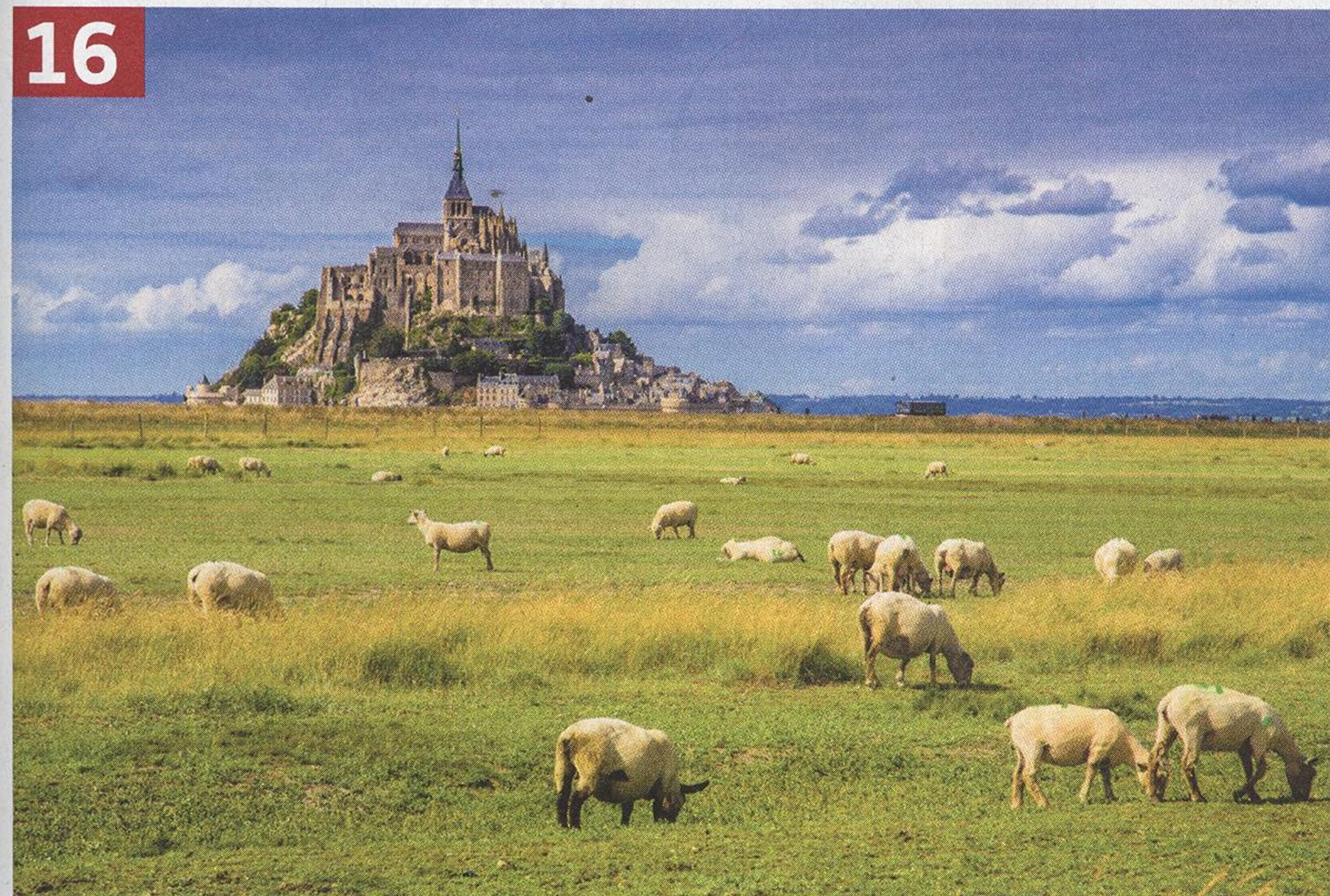
Roku 2021 umožnila náročná archeologická operace vědecké prozkoumání ostatků jednoho z největších českých vědců

74 Uvěznění v Arktidě

V letošním roce Netflix uvedl drama *Proti ledu* na motivy polární expedice, která se roku 1909 vypravila do Grónska dokázat, že jde o jediný ostrov

» Plakát na „lidový fotoaparát“ Flexette

» Pohled na Mont-Saint-Michel při odlivu

41

Život v historii

28 Výrobci falešných mincí
Stejně jako dnes, i ve středověku se tu a tam vyskytli lidé, kteří se nespokojili se svým výdělkem a chtěli si přilepšit paděláním měny

41 Z lože nemanželského
První podrobnější zprávy o dětech, které se českým panovníkům narodily mimo manželský svazek, se objevují za vlády „krále železného a zlatého“

49 V plném trysku srazit cíl
Turnajová klání představovala ve středověku opěvovaný i zakazovaný druh zábavy. Spojovala v sobě tři základní atributy – sport, válečnický um a slavnost

62 Když je foťák Kamarád
Firma Bratři Bradáčové sice mnoho fotoaparátů nevytvořila, šlo ale o přímé předchůdce slavných Flexaretů. Úspěšná byla hned první dvouoká zrcadlovka s názvem Kamarád

65 Bavič Londýna
Za vlády Alžběty I. se velké oblibě obyvatel Britských ostrovů těšila zvířata. Mezi nimi zvláště vynikl koník Marocco

68 V noci přichází a živé trýzni
Noční můrou obyvatel moravsko-slezského pomezí se na přelomu 17. a 18. století stávali jejich zemřelí sousedé a sousedky, kteří po smrti nenacházeli pokoje

76 Útěk před Hitlerem k protinožcům
Zajímavou a málo známou kapitolu české komunity na Novém Zélandu představují Češi, kteří sem odešli z obavy před nacismem

62